

BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ KLAIPĖDOS REGIONE SURINKIMO INFRASTRUKTŪROS SUKŪRIMO GALIMYBIŲ STUDIJA

2012 m. balandžio 4 d.

Rasa Uselytė

Inga Silvestravičiūtė

EKO KONSULTACIJOS

Galimybių studijos tikslai

- Šią galimybių studiją UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“ iki 2012 m. kovo 31 d. įpareigojo parengti Klaipėdos regiono plėtros taryba 2011 m. balandžio 5 d. sprendimu Nr. 51/3S-1
- Pagrindiniai šios studijos tikslai:
 - Išnagrinėti galiojančius teisės aktus ir esamą biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo situaciją
 - Pasiūlyti galimas biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemos plėtros alternatyvas
 - Atlikti pasirinktų alternatyvų analizę

Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduotys

Komunalinių atliekų tvarkymo regionai	2000 m. pašalintas komunalinių BSA* kiekis, tonų per metus	Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA* kiekis, tonų per metus		
		2010 metai	2013 metai	2020 metai
Klaipėdos regionas	97 600	73 200	48 800	34 200
Klaipėdos m. sav.	-	41 200	27 500	19 300
Klaipėdos r. sav.	-	4 700	3 200	2 200
Kretingos r. sav.	-	6 400	4 200	3 000
Neringos sav.	-	100	70	50
Palangos m. sav.	-	13 200	8 800	6 150
Skuodo r. sav.	-	1 100	730	500
Šilutės r. sav.	-	6 500	4 300	3 000

*BSA – biologiškai skaidžios atliekos

Studijoje nagrinėti atliekų srautai

	Buitinės (namų ūkių) atliekos	Kitos komuna- linės atliekos	Viešojo maitinimo įstaigų atliekos	Gamybi- nės atliekos
Popieriaus ir kartono atliekos	-	-	-	-
Žaliosios atliekos	-	-	-	-
Maisto (virtuvės) atliekos (=šalutiniai gyvūniniai produktai)	+	+	+	-
Kitos biologiškai skaidžios atliekos (pvz., natūralių audinių, medienos atliekos)	-	-	-	-

Studijoje nagrinėtos alternatyvos

0 alternatyva	Maisto atliekų <u>deginimas (be atskiro surinkimo)</u> , išgaunant elektros energiją ir šilumą
I alternatyva	Atskiras maisto atliekų surinkimas ir tvarkymas <u>esamuose</u> atliekų tvarkymo įrenginiuose
II alternatyva	Atskiras maisto atliekų surinkimas ir tvarkymas <u>naujuose kompostavimo įrenginiuose</u>
III alternatyva	Atskiras maisto atliekų surinkimas ir tvarkymas <u>naujuose anaerobinio pūdymo įrenginiuose</u>

Vertinimo kriterijai:

- I. Atitikimas teisiniams reikalavimams, atliekų tvarkymo sistemos prioritetams, nustatytiems *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane*, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas
- II. Technologinis palyginimas
- III. Poveikis aplinkai
- IV. Investicijų dydis ir ekonominis naudingumas

Pagrindinė studijos išvada

- Atsižvelgus į atliktą alternatyvų vertinimą ir esamas teises bei ekonomines sąlygas, galima teigti, kad tinkamiausias Klaipėdos regionui sprendinys yra įgyvendinti **nulinę alternatyvą** – t. y. komunalinių atliekų tvarkymo strategiją, numatytą 2010 m. kovo 3 d. Klaipėdos regiono plėtros tarybos patvirtiname *Klaipėdos regiono komunalinių atliekų tvarkymo plane 2010-2019 m.*:
 - **neorganizuoti atskiro maisto atliekų surinkimo iš gyventojų; kartu su kitomis perdirbimui netinkamomis mišriomis komunalinėmis atliekomis, nukreipti jas į teisės aktų reikalavimus atitinkantį atliekų deginimo įrenginį šilumos ir elektros energijos išgavimui.**

Kas gali įtakoti šio sprendimo peržiūrėjimą

- LR Vyriausybė 2014-2020 m. laikotarpio *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatys prievolę savivaldybėms organizuoti atskirą maisto atliekų surinkimą iš gyventojų arba nustatys užduotį parengti perdirbimui 50 proc. buitinių ar komunalinių atliekų
- Atsiras galimybė gauti ES ar nacionalinę finansinę paramą investiciniams projektams (pvz., kompostavimo arba anaerobinio pūdymo įrenginiams), kas galėtų paskatinti atskiro maisto atliekų surinkimo ir tvarkymo infrastruktūros (kompostavimo arba anaerobinio pūdymo) sukūrimą
- Padidės žaliosios elektros energijos supirkimo kainos (anaerobinio pūdymo techninė alternatyva taps ekonomiškai patrauklesnė)
- Atliekų deginimo kaina pasieks ar viršys maisto atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo kainą (pavyzdžiui, jeigu atliekų deginimo įrenginio vartų mokestis pradeda siekti 100 Lt/t (be PVM), t. y. pasiekia dabartinę maisto atliekų tvarkymo kainą)

Rekomendacijos

- Maisto atliekų surinkimas iš kaimiškų teritorijų nėra tikslingas, nes gyventojai turi galimybes šias atliekas sukompostuoti arba sušerti naminiams gyvūnams. Todėl reikia pagrindinį dėmesį skirti maisto (virtuvės) atliekų surinkimui iš miestų gyventojų (Klaipėdos regione – ypač iš Klaipėdos ir Palangos)
- Geriausiai rūšiuojama ir geriausios kokybės maisto atliekos surenkamos iš individualių namų valdų, o daugiabučių namų gyventojai vangiau rūšiuoja maisto atliekas ir jose daugiau priemaišų.
- Tokiu atveju, jeigu maisto (virtuvės) atliekos surenkamos iš tankiai apgyvendintų teritorijų, bendra komunalinių atliekų surinkimo kaina gali nepasikeisti, tačiau maisto atliekų surinkimo sistemos diegimas turi būti integruotas/suderintas su antrinių žaliavų ir mišrių komunalinių atliekų surinkimo sistemomis (konteinerių talpa, išvežimo dažnumas).
- Prioritetas turėtų būti skiriamas anaerobinio pūdymo įrenginiams tiek siekiant atliekų tvarkymo, tiek atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo tikslų.

EK KONSULTACIJOS

KONTAKTAI:

UAB “Ekokonsultacijos”

J. Galvydžio g. 3, LT-08236 Vilnius

Tel.: 8 5 2745487

Tel./Faks.: 8 5 2745491

info@ekokonsultacijos.lt